

IZBIRNI PREDMETI v šolskem letu 2024 / 2025

INFORMACIJE ZA UČENCE IN STARŠE SEDMIH, OSMIH IN DEVETIH RAZREDOV DEVETLETNE OSNOVNE ŠOLE

Spoštovani!

KAJ SO IZBIRNI PREDMETI?

Poleg obveznih predmetov mora osnovna šola za učence v zadnji triadi (7., 8., 9. razred) izvajati pouk iz izbirnih predmetov. Učenci jih izberejo iz ponudbe šole, lahko pa so enoletni, enoletni vezani na razred, triletni in triletni lahko tudi krajši.

Izbirni predmeti imajo sicer potrjen učni načrt, vendar se šolsko delo bolj prilagodi individualnim razlikam in interesom učencev. Omogočajo učencem, da poglobljajo in širijo znanja na področjih, ki ga zanimajo ter se zanje odločijo tudi z vidika nameravanega nadaljnjega šolanja. So priložnost, da učenci ob lastni izbiri teh predmetov poudarijo in razvijajo svoje močne strani in sposobnosti ter se pri njih dokažejo. Vsem izbirnim predmetom je skupno:

- da se učenci odločajo zanje v 7., 8., 9. letu devetletke,
- da so na urniku po eno uro na teden, tuji jezik pa po dve uri,
- da izbrani predmet za učenca postane obvezna sestavina njegovega urnika,
- da se ocenjujejo.

Izbirni predmeti se delijo na: **družboslovno-humanistični** in **naravoslovno-tehnični sklop**. Šola je po zakonu dolžna učencem ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz sklopa družboslovno-humanističnih predmetov in treh iz sklopa naravoslovno-tehničnih predmetov. Šola mora v sklopu družboslovno-humanističnih predmetov obvezno ponuditi: pouk tujega jezika, nekonfesionalni pouk o verstvih in etiki ter pouk retorike.

Kaj učenec izbira ?

Učenec izbere **dve uri** pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi **tri ure**, če s tem soglašajo njegovi starši. Učencem ni potrebno izbirati izbirnih predmetov iz obeh sklopov, to je iz družboslovno-humanističnega in naravoslovno-tehničnega. Lahko izbere vse ure iz enega sklopa.

Učenec ima možnost naslednje izbire in kombinacije:

- v primeru, da se učenec odloči za dve uri tedensko, ima možnost, da izbere dva enourna predmeta ali enega, ki traja 2 uri (tuj jezik je edini izbirni predmet, ki traja dve uri tedensko);

- v primeru, da se v soglasju s starši odloči za tri ure tedensko, pa ima možnost izbire v naslednjih kombinacijah: 3 predmete, če so enourni, oz. 2 predmeta, če je eden izmed predmetov dvourni in en enourni.

Učenec 7., 8., 9. razreda, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je **na predlog** staršev **lahko oproščen** sodelovanja pri izbirnih predmetih. Učenec je lahko v celoti oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih ali pa le pri eni uri tedensko.

S tako rešitvijo se želi navedene učence razbremeniti pri obveznem delu programa v osnovni šoli, vendar pa to ne pomeni, da učenec ne sme obiskovati izbirnih predmetov, če se sam tako odloči. Starši po junijskem roku za vpis v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto osnovni šoli **posredujejo pisno vlogo** (obrazec dobite v šolski svetovalni službi), ki ji priložijo potrdilo o vpisu njihovega otroka v glasbeno šolo z javno veljavnim programom. V vlogi navedejo, ali želijo, da je učenec oproščen pouka izbirnih predmetov v celoti ali le ene ure tedensko. Za učence, ki se v glasbeno šolo vpisujejo naknadno v avgustu, pa starši posredujejo vlogo najkasneje do 31. avgusta. O **oprostitvi** za posamezno šolsko leto **odloči ravnatelj**.

Oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih se za posameznega učenca zabeleži v dnevniku in redovalnici oddelka. Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih, se iz teh predmetov ne ocenjuje, v spričevalu pa se v rubriko za izbirne predmete zapiše /oproščen/.

V celotni zadnji triadi ponujamo v prvem izboru več izbirnih predmetov, od katerih jih bomo glede na število učencev in oddelkov v prihodnjem šolskem letu lahko izvajali predvidoma 17. Učenci morajo zato v anketni list zapisati tudi nadomestni izbirni predmet, za primer, če se izbirni predmeti, za katerega so se najprej odločili, ne bo izvajal.

Spletno publikacijo je izdala za interno uporabo OŠ Cerkno
odgovorna oseba: Mitja Dežela
strokovna priprava gradiva: Janja Bašelj, Petra Mramor, Mojca Lipužič Moravec
ilustracije: Gregor Koželj

Cerkno, maj 2024

IZBIRNI PREDMETI, KI JIH LAHKO IZBEREJO UČENCI, KI BODO OBISKOVALI

7. RAZRED.

- NEMŠČINA I. (drugi tuji jezik)
- FRANCOŠČINA I. (drugi tuji jezik)
- RAČUNALNIŠTVO - UREJANJE BESEDIL
- SODOBNA PRIPRAVA HRANE
- ORGANIZMI V NARAVI IN UMETNEM OKOLJU
- IZBRANI ŠPORT – KOŠARKA
- RASTLINE IN ČLOVEK
- LIKOVNO SNOVANJE I.
- OBDELAVA GRADIV – LES
- IZBRANI ŠPORT – ODBOJKA
- GLEDALIŠKI KLUB

IZBIRNI PREDMET: NEMŠČINA I. (drugi tuji jezik)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

RAZRED: 7.

VSEBINA/CILJI

Predmet je triletni in se izvaja od 7. do 9. razreda. Glavni namen predmeta je usposobiti učence za osnovno komuniciranje v tujem jeziku, ki je hkrati jezik naših sosedov in eden izmed jezikov, ki se množično uporabljajo v mednarodnih gospodarskih, turističnih in družbenih tokovih. Učenci spoznajo, da je znanje jezika nujno potrebno za povezovanje med različnimi kulturami, seznanjajo se z načinom življenja in kulturo dežel nemškega govornega področja. Usposablajo se za slušno in bralno razumevanje ter govorno in pisno izražanje v nemščini – zlasti v vsakodnevnih govornih položajih. Spoznavajo kulturo in posebnosti različnih nemško govorečih skupnosti. Usposablajo se za osnovno praktično komuniciranje v tem jeziku (preko medmrežja, iskanja koristnih informacij s pomočjo dopisovanja, branja in razbiranja prospektov, informacijskih gradiv ...). Predmet je zlasti priporočljiv za vse tiste učence, ki želijo nadaljevati šolanje na srednjih šolah in gimnazijah, ki imajo v obveznem programu dva oz. tri tuje jezike, saj jim olajša učenje, ker tako že v osnovni šoli pridobijo temeljna znanja o tem jeziku. Učenje nemščine povezujejo z že pridobljenim znanjem še enega germanskega jezika – angleščino. Pri učenju uporabljajo predpisani učbenik in delovni zvezek, poleg tega pa v šoli še dodatna gradiva (avdio- in videokasete, nemške revije, računalniške programe, slovarje ...).

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Pri predmetu se preverja in ocenjuje slušno in bralno razumevanje nemških besedil, primernih za to starost in nivo učenja, sposobnost uporabe jezikovnih zakonitosti (slovnice) ter bogastvo in ustreznost rabe besedišča. Učenci pišejo kontrolne in šolske naloge, preverja in ocenjuje pa se tudi govorne sposobnosti (ustno spraševanje). Razen tega učenci dobijo ocene tudi za druge samostojne izdelke, za katere se vnaprej dogovorimo (npr. projektne naloge).

VKLJUČEVANJE V PREDMET OD 7. DO 9. RAZREDA

V predmet se učenci vključijo v 7. razredu in nato učenje praviloma (razen, če se kdo premisli) nadaljujejo do konca 9. razreda. Vključevanje v predmet je kasneje možno le, če so učenci znanje, ki so ga sošolci usvojili pri pouku, pridobili kje drugje na kak drugačen način, tako da bodo lahko sledili nadaljevanju učenja na isti ravni skupaj s sošolci.

POSEBNOSTI PREDMETA

Pri predmetu je ob koncu triletnega učenja organizirana ekskurzija v eno izmed dežel nemškega govornega področja, ko učenci obišejo zanimive kraje ter različne kulturne ustanove, kjer »na licu mesta« spoznavajo deželo, ljudi in jezik, ki so se ga učili. Tako svoje znanje lahko preverijo v realnih govornih situacijah.

IZBIRNI PREDMET: FRANCOŠČINA I. (drugi tuji jezik)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

RAZRED: 7.

VSEBINA/CILJI

Predmet je triletni in se izvaja od 7. do 9. razreda. Glavni namen predmeta je usposobiti učence za osnovno komuniciranje v enem temeljnih jezikov Evropske unije.

Učenci:

- spoznajo vlogo in razširjenost francoskega jezika po svetu
- razvijajo občutljivost za glasovno podobo francoskega jezika
- razumejo preprosta besedila in sporočila v francoskem jeziku
- oblikujejo preprosta govorna sporočila, pesmice in besedila v francoskem jeziku
- spoznajo osnove francoskega pravopisa
- urijo svoje slušne, bralne, govorne in pisne sposobnosti izražanja v francoskem jeziku
- spoznajo bogato kulturo francosko govorečih držav, s poudarkom na Franciji
- spoznajo tradicionalne francoske jedi in se naučijo pripraviti kakšno izmed njih
- spoznajo znamenitosti in čarobnost glavnega mesta Francije - Pariza

Pouk francoskega jezika poteka po predpisani učni metodi, ki jo sestavljata učbenik in delovni zvezek s priloženimi zgoščenkami in DVD-ji.

Učenje francoskega jezika je postalo zelo razširjeno tudi po slovenskih gimnazijah, kjer imajo dijaki priliko nadgrajevati že pridobljeno znanje in dobra podlaga v osnovni šoli vsekakor pomeni tudi lepo popotnico za nadaljevanje učenja.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Učenci pišejo tri do štiri kontrolne naloge. Dvakrat letno bodo tudi ustno ocenjeni (ustno spraševanje), pri čemer bo poudarek na sposobnosti komunikacije, lepe izgovorjave ter ustreznega reagiranja na sogovornikov govor oziroma njegova vprašanja. Učenci so ob vnaprejšnjem dogovoru lahko ocenjeni tudi za druge izdelke, kot so kratki spisi, projekti ali kratki govorni nastopi oziroma preprosta igra vlog.

POSEBNOSTI PREDMETA

Pouk je obogaten z izdelavo plakatov, poslušanjem francoske glasbe, z igrami in kvizi, brskanjem po francoskih spletnih straneh, v primeru velike uspešnosti in delavnosti učencev pa tudi z nastopom na tradicionalni frankofonski prireditvi v Kranju ter z obiskom Francoskega inštituta v Ljubljani.

IZBIRNI PREDMET: RAČUNALNIŠTVO - UREJANJE BESEDIL

ŠTEVILO UR: **1 ura tedensko**

RAZRED: 7.

VSEBINA/CILJI:

Izbirni predmet *Računalništvo* je sestavljen iz treh zaokroženih tematskih vsebin, vsaka se bo obravnavala kot enoletni sklop: *urejanje besedil*, *računalniška omrežja*, *multimedija*. Vsebine enoletnih predmetov se vsebinsko dopolnjujejo, možno pa je, da se učenci seznanijo samo z enim enoletnim sklopom ali pa katerega preskočijo.

Pri izbirnem predmetu računalništvo urejanje besedil pridobijo učenci in učenke osnovna znanja, ki so potrebna za razumevanje in temeljno uporabo računalnika, v naslednjih letih pa se ta znanja spiralno nadgradijo, poglobijo in razširijo.

Operativni cilji predmeta so, da učenec:

- loči informacijo od podatka,
- našteje različne načine zapisa podatkov,
- razlikuje programske in strojne opreme računalnika,
- našteje enote strojne opreme, razloži, zakaj jih uporabljamo in opredeli kriterije, po katerih vrednotimo njihovo kvaliteto,
- prepiše datoteke iz ene računalniške enote na drugo,
- izbere ustrezen računalniški program in ga zažene v grafičnem okolju,
- izdelava svoje področje na računalniku (ustvari novo mapo), ga poimenuje in ga zna tudi izbrisati,
- seznaniti se z virusi in zaščito pred njimi,
- seznanijo se z osnovami interneta,
- v grafičnem programu izdelava računalniško točkovno grafiko in jo vrine v besedilo,
- izdelava projektno nalogo s pomočjo urejevalnika besedil (Word),
- spozna pravila oblikovanja dokumentov.

PREVERJANJA IN OCENJEVANJE ZNANJA

Pri predmetih dobijo učenci eno ustno oceno in eno oceno izdelka. Pri ustnem ocenjevanju vrednotimo uporabo znanja in razumevanje osnovnih zakonitosti uporabe računalnika, uspešnost vrednotenja in zagovarjanja uporabljenih postopkov in samostojnost pri uporabi računalnika. To ocenjevanje se izvede z razgovorom med izdelavo izdelka.

Pri ocenjevanju izdelka ocenjujemo:

- kako učenec obdeluje in kodira podatke z računalnikom,
- pripravi in izvede predstavitev izbrane informacije,
- vrednoti uporabljene podatke in razlaga dobljene rezultate,
- zagovarja predlagane rešitve in tolmači uporabljene postopke.

POSEBNOSTI PREDMETA

Delo poteka v računalniški učilnici OŠ Cerčno.

IZBIRNI PREDMET: SODOBNA PRIPRAVA HRANE

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko ali 2 uri vsak drugi teden

RAZRED: 7.

VSEBINA/CILJI

Pri izbirnem predmetu Sodobna priprava hrane se učenci učijo o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja. Spoznavajo pomembnost varne, varovalne in zdrave prehrane. Učijo se načinov priprave hrane.

Cilji predmeta so, da učenci:

- razvijajo sposobnosti za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v zvezi z zagotavljanjem zdravja;
- nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem pouku gospodinjstva;
- poglobljajo znanje v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah;
- razvijajo individualno ustvarjalnost.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Predmet ima številčno oceno (1-5). Kriteriji so oblikovani na osnovi predpisanih standardov znanja in veščin. Ocenjuje se teoretično znanje in praktično delo.

POSEBNOSTI PREDMETA

Dve tretjini časa (20 ur) je v učnem načrtu predvidenih za praktično delo. Število učencev v skupini je 12 do 15. Delo poteka v učilnici za gospodinjski pouk. Skoraj vsako leto organiziramo tudi ekskurzijo, kjer so učenci neposredno prisotni pri proizvodnji, predelavi, postrežbi ali uživanju hrane. Primer: pekarna, hotel, tematske delavnice,...

IZBIRNI PREDMET: ORGANIZMI V NARAVI IN UMETNEM OKOLJU

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 7.

VSEBINA/CILJI predmeta so:

- učenci spoznajo življenjske potrebe živih bitij, povežejo nežive in žive dejavnike;
- spoznajo, da je vsako rušenje ravnotežja v naravi lahko usodno za preživetje živih bitij;
- ob gojenju organizmov se zavedajo, da so živa bitja, ki smo jih vzeli v oskrbo, odvisna od nas, zato moramo biti pri gojenju in vzdrževanju izjemno odgovorni;
- živali in rastline ne bomo gojili in vzgajali samo v šoli, to delo se bo lahko nadaljevalo tudi doma.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Znanje preverjamo in ocenjujemo na več področjih in na različne načine, tako je ocena bolj kompleksna in učenec lahko na najustreznejši način pokaže kar največ znanja.

POSEBNOSTI PREDMETA

V ospredju predmeta je laboratorijsko in terensko delo: gojenje rastlin in živali, opazovanje organizmov v naravnem in umetnem okolju.

IZBIRNI PREDMET: IZBRANI ŠPORT - KOŠARKA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 7.

Predmet je namenjen učencem 7. razreda, ki jih košarka veseli, si želijo obogatiti tovrstna znanja in se ob igri zabavati. Je enoletni predmet, ki poteka enkrat tedensko in je namenjen tako fantom kot puncam.

Učenci in učenke bodo spoznali osnove, ki so potrebne za igranje košarke. Naučili se bodo osnovnih košarkarskih pravil ter osnovne tehnične elemente (vodenja, podaje, lovljenje, meti na koš). Spoznali se bodo tudi z osnovnimi taktičnimi elementi, ki so sestavni del košarkarske igre (odkrivanja, vtekanja, križanja, vročanja, blokade).

Cilji predmeta so nadgraditi tehnična in taktična znanja ter poznavanja in spoštovanja pravil košarkarske igre. Skozi igro bomo pri učencih in učenkah spodbujali medsebojno sodelovanje, spoštovanje in zdravo tekmovalnost.

Učenci pridobijo ocene iz tehnično-taktičnega znanja.

IZBIRNI PREDMET: RASTLINE IN ČLOVEK

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 7.

VSEBINA/CILJI

- Učenci poglobijo in razčirijo spoznanje o soodvisnosti živali od rastlin.
- Učenci spoznajo tudi pomen rastlin v človekovem življenju in izoblikujejo pozitiven odnos do njih.
- Prav zaradi uporabnosti rastlin je človek mnoge od njih prenesel v svoj dom ali v svojo bližino in vzgojil številne nove sorte.
- Učenci spoznajo, da je veliko rastlin v Sloveniji ogroženih zaradi človekovega nerazumnega delovanja, kar pomeni siromašenje narave in okolja.

PREVERJANJA IN OCENJEVANJE ZNANJA

Znanje preverjamo in ocenjujemo na različne možne načine. Učenci ob pomoči učitelja pokažejo čim večjo ustvarjalnost, npr.: izdelajo *samostojne naloge*: najljubša rastlina, njena monografija; *projektne naloge*: zdravilne rastline, začimbnice; projekte na temo žlahtnjenja in umetnega izbora; ali pa se usmerijo k okrasnim rastlinam.

POSEBNOSTI PREDMETA

V ospredju predmeta je delo na terenu, projektno delo, samostojno delo, delo v rastlinjaku ali šolskem vrtu.

IZBIRNI PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE I.

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 7.

Vsebina: Predmet likovno snovanje 1 dopolnjuje vsebine predmeta likovna umetnost v sedmem razredu. Z učenci bomo ob ustvarjanju spoznavali:

- linearne elemente in površine,
- risbo in kompozicijo,
- pisavo in risbo,
- komponiranje barvnih ploskev,
- modo,
- kompozicijo in kip.

Cilji: Ob ustvarjalnem delu v različnih likovnih tehnikah bodo učenci razvijali opazovanje, predstavljalnost, likovno mišljenje, likovni spomin in domišljijo; bogatili in ohranjali bodo zmožnost za likovno izražanje, usvajali osnovna znanja likovne teorije in ostrili čut za likovne vrednote. Obenem bodo spoznavali delo z različnimi tehnikami in razvijali motorično spretnost.

Ocenjevanje je številčno na podlagi kriterijev ocenjevanja, ki vključujejo tudi učenčevo delo, oziroma napredek posameznega učenca.

Posebnosti predmeta: Občasno bomo pouk izvedli izven učilnice za likovno umetnost in v kolikor bo mogoče, si bomo ogledali kakšno razstavo v različnih razstavnih prostorih.

IZBIRNI PREDMET: OBDELAVA GRADIV - LES

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 7.

CILJI IN VSEBINE:

OGLE je enoletni tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci izdelajo uporabne in dekorativne izdelke ter razvijajo svojo ustvarjalnost in veselje do dela.

Pri izbirnem predmetu učenci nadgradijo in poglobijo znanja in veščine s področja obdelave gradiv, ki so jih pridobili predvsem v 6. razredu pri predmetu TiT. Glavni material, uporabljen pri predmetu je les, ki pa se kombinira tudi z drugimi gradivi kot so papir, blago, kovine ipd.

Pri predmetu se uporablja predvsem ročna orodja za obdelavo lesa, izjema so le dekupirna žaga in električni namizni ter ročni vrtalni stroj.

Namen predmeta je pri učencih vzbuditi pozitiven odnos do dela in lastnega izdelka ter razvijanje ročnih spretnosti. Ves čas pa bo pozornost namenjena tudi skrbi za varno delo in varno uporabo različnih orodij in pripomočkov, s katerimi bodo učenci pri predmetu rokovali.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Ocene pri predmetu se pridobijo na podlagi izdelkov, ki jih učenci samostojno načrtujejo in seveda tudi izdelajo.

IZBIRNI PREDMET: IZBRANI ŠPORT - ODBOJKA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 7.

Predmet je namenjen učenkam in učencem 7. razreda, ki jih odbojka veseli in si želijo tovrstna znanja obogatiti in se ob igri zabavati. Je enoletni predmet, ki poteka enkrat tedensko.

Učenke in učenci bodo spoznali osnove, ki so potrebne za igranje odbojke. Naučili so bodo osnovnih odbojcarskih pravil ter osnovnih tehničnih elementov (spodnji in zgornji odboj, spodnji in zgornji servis, napadalni udarec, sun, povaljka, idr.). Spoznali se bodo tudi z osnovnimi sodniškimi znaki in igralnimi sistemi.

Splošni cilji predmeta:

- z izbranim športom razvijati nekatere gibalne in funkcionalne sposobnosti,
- nadgraditi tehnična in taktična znanja v igri odbojke,
- spoznati pomen redne športne vadbe v odbojki,
- spodbujati medsebojno sodelovanje in zdravo tekmovalnost v izbranem športu,
- spoštovati pravila športnega obnašanja,
- doživljati vpliv športne vadbe odbojke na dobro počutje.

IZBIRNI PREDMET: GLEDALIŠKI KLUB

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 7.

GLEDALIŠKI KLUB Gledališki klub je izbirni predmet, ki nadgrajuje predmet slovenščina. Namenjena mu je 1 ura tedensko (35 ur letno). Predmet upošteva interese učencev in jih seznanja z značilnostmi drame ter gledališča. Njegova vsebina so predvsem dramska besedila, elementi in celota gledališke predstave. Gledališki klub se povezuje tudi z drugimi predmeti, predvsem z likovno, glasbeno in tehnično vzgojo, literarnim klubom, šolskim novinarstvom ter vzgojo za medije.

Zakaj bi izbral/a gledališki klub?

Ker ti je všeč nastopanje in se želiš pri tem naučiti kaj novega.

Ker rad/a bereš besedila, ki so razdeljena na vloge.

Ker te pritegnejo gledališke predstave.

Ker si ustvarjalen/a.

Ker rad/a sodeluješ v skupini.